

5

Lcisle tayne.

Ogólne dane

o Mobilizacji armii polskiej w roku 1922.

ad notarz Greba Bielski Generalnego L. 454. / A.O. -

MOBILIZACJA POLSKIEJ SIŁY ZBROJNEJ w r. 1922.

I.
Jako bazę do mobilizacji przyjmujemy organizację i stan pokojowy polskiej siły zbrojnej.

W czasie pokoju armia zorganizowana jest, oprócz centr. organów, instytucji, zakładów i szkół w 10 Dowództw Okręgów Korpusu, każdy po 3 dywizje piechoty i jedna Brygada Jazdy, przyczem 1. dyw. Leg. uzupełniająca się z DOK. Warszawa dyslokuje eksterioralnie na terytorium D.O.K. Wilno.

Każdy rodzaj broni względnie służby posiada przy swoich organizacyjnych jednostkach kadrę oddziału zapasowego, jak n.p. pułk piech. - kadrę batalionu zapas; pułk jazdy - kadrę szwadronu zapasowego itd.

Nadto terytorium Państwa Polskiego dla celów administracji i ewidencji rezerw armii podzielone jest na 103 Okręgowe Komend Uzupełnień, które w razie mobilizacji zasilają wskazane im w planie mobilizacyjnym kadrę oddziałów zapasowych /względnie w niektórych wyjątkowych wypadkach wprost formacje wojenne / potrzbą ilością rezerwistów.

Technika przeprowadzenia mobilizacji przedstawia się w krótkości następująco:

- a/ telegraficzne rozesłanie rozkazu mobilizacyjnego,
- b/ natychmiastowe rozlepianie zdeponowanych w starostwach, magistratach, ew. poster. policji państowej - ohwieszczeń mobilizacyjnych, powołujących rezerwistów do natychmiastowego stawiania się pod broń;
- c/ odnotowanie stawiania się w D.K.U. i oddziałach zapasowych;
- d/ formowanie jednostek przewidzianych wojenną Ordre de Bataille.

II.
Stan armii na stopie pokojowej wynosi ok. 17.000 oficerów, 270.000 szeregowych i 75.000 koni.

A. Armia polowa.

W ramie mobilizacji w r. 1922, przewiduje się sformowanie :

1/ Naczelnego Dowództwa

6 D-tw armii z swoimi Inspekcjami Etapowymi,

4 Dow. Grup Operacyjnych,

3 Dow. dywizji jazdy.

Razem stan okrągły: 1400 ofic., 9000 szer., 4200 koni

2/ Posztem :

30 dywizji piechoty 1. linii :

/szemat organizacyjny zał. Nr. 1./

Części składowe :

Kwatera Główna z kompanią sztab., plut. tab. i pocztą
pol.

3 pułki piech. po 3 bataliony a 3 komp. i 1 komp. c.k.m.
po 1 batalionie sztabowym, tj.

komp. techniczna,
komp. specjalistów,
komp. c.k.m.

Dyonu jazdy dywizyjnej o 2 szwadronach i plutonie
c.k.m.,
p.s.p.o 3-ch dyonach a 3 bat., z tego jedna

po 4 armaty 75 mm.
jedna po 4 haubice.

Przy każdym dyonie kolumna amunicyjna.

Batalion saperów, składający się z :

Dowództwo,
2 kompanii i
kolumny saperskiej.

Kompania telegraficzna,

Pluton radiotelegraficzny,

4 kolumny taborowe,

Pluton żandarmerii polowej,

Park Uzbrojenia dywizji,

Szpital polowy, i komp. sanitarna,

Urząd Gospodarczy,

Sąd polowy

Razem stan 30-tu dyw. piechoty wynosi okrągły :

14.000 ofic., 460.000 szerug., 165.000 koni.

10 Brygad Jazdy 1. linii :

zak. 2.

/ szamet organizacyjny załącznik Nr. 2. /

Części składowe :

Kwatera Główna z plut. tabor., szw. sztab. i pocztą polową,

3 pułki jazdy po 4 szwadrony, szwadr. ckm, i szwadr. techn.

dyon artylerji konnej po 3 baterie po 4 armaty,

Kompania telegraficzna,

2 kolumny taborowe,

Pluton żandarmacji konnej,

Park uzbrojenia brygady jazdy,

Kompania sanitarna,

Urząd gospodarczy,

Sąd polowy.

Razem stan 10-ciu Bryg. Jazdy wynosi okrągłość:

2.200 ofic., 57.000 szeregowych, 62.000 koni.

Poniżej formuje się następujące oddziały broni i służb 1. linii:

Dla każdej armii i w dyspozycji Nacz. Dow-twa:

/ szamet organizacyjny załącznik Nr. 3. /

a/ 1 pułk artylerii bigał. a 3 dyony, a 3 bat. po 4 działy.

Razem : 6 pac. w dyspozycji armii, nadto 4 pac. p. art. naco., dyon srt. zenitowej, 1 p. e. g. i 1. d. s. g. w dysp. Nacz. Dow.

Razem stan okrągły: 1200 ofic., 28.000 szer., 31.000 koni.

b/ 5 kompanii saperów i 6 parków sap. dla armii, oprócz tego w dyspozycji N. Dow.:

30 komp. saper., 5 kol. ponton., hacon mostowy, masywny i chemiczny.

Razem okrągłość: 370 ofic., 13500 szer., 4.100 koni.

c/ 1 komp. telgr. ciężka

1 plut. Rtelgr. " , nadto w dyspozycji Nacz. Dow. :

7 komp. telgr. ciężkich,

2 parki W. Łączności,

5 plut. Rtelgr. ciężkich,

Razem : 13 komp. telgr. ciężkich,

11 pluton. Rtelgr. ciężkich,

2 parki W. Łączności.

Stan razem około : 40 oficerów, 1000 szeregow., 280 koni.

- d/ 2 kol. sam. ciężarowy ch.,
1 kol. sam. sanitarnych,
1 park samochodowy, ponadto po
1 kol. sanit. dla Dyw. Jazdy,
1 kol. ciężar. dla " ".

Następnie w dyspozycji Nacz. Dow.:

- 3 dyony sam. pancernych,
15 kol. ciężarowych,
1 kol. sanitarna.

Razem :

- 10 kol. sanitarnych,
30 " ciężarowych,
6 parków samochodowych,
3 dyony samo ch. panc.

Stan razem około : 200 ofic., 10.000 szeregu.

e/ 1 skład i warsztat taborowy armii, nasto :

- 6 kolumn taborowych dla Stacji Regulujących /po jednej/.

Razem : 6 składów i warsztatów tabor.,
6 kolumn taborowych.

Stan razem : 50 ofic., 1900 szeregu., 2200 koni.

f/ dla 5 Inspekcji etapowych razem : 17 szwadronów żand. pol.

dla większych Dowództw 7 plutonów żandarm. pol.

Stan razem : 20 ofic., 4000 szeregu, 450 koni.

g/ 1 park uzbrojenia armii.

Razem : 6 parków uzbrojenia armii.

Stan razem około: 30 ofic., 1250 szer., 70 koni.

h/ szpitale polowe dla każdej dyw. piech. - po 2 szpitale,

dla każdej bryg. jazdy po 1 szpitalu pol.

1 szpital ewakuacyjny,

3 pociągi sanitarne,

1 pociąg dezynfekcyjno-kąpielowy,

1 odkażalnia kolejowa,

1 park sanitarny,

1 składnica sanitarna.

Przy Inspekcjach Etapowych armii :

po 1 szpitalu etapowym,

1 domu zdrowieśców,

2 odweszańnie etapowe.

przy Stacjach Regulujących:

- po 1 stacji sanitarно-wyładowczej.

W dyspozycji Nacz.Dow.:

2 pociągi sanitarne,

4 pociągi dezynf.-kapielowe,

4 odkażalnie kolejowe.

Pociągi szpitalne wedle posiadanego zasobów.

Razem stan: 1400 ofic., 20.000 szer., 7.500 koni

i/ po 1 urzędzie gospodarczym dla armii i 1 zakładzie żywnościovym
dla Inspekcji Etapowych.

Razem stan: 90 ofic., 2.500 szeregu, 1.900 koni.

j/ po 1 siedz. polowym dla armii i po 1 dla Insp.Etap., 1 sied. pol.
Nacz.Dow.

Razem stan: 150 ofic., 600 szer., 70 koni.

k/ po 1 szpitalu koni i weter.oddz.dezynfekcyjnym-przy Insp.Etap.
1 stacja odkarmienia koni.

Razem stan: 250 ofic., 11.000 szer., 2.600 koni

l/ po 1 parku inż.i sanep. dla armii i I.Et.

Razem stan: 300 ofic., 1.100 szer., 260 koni.

m/ po 1 dyrekcji poczt. pol. i 1 głównej poczcie oraz 1 poczcie pol.
dla armii i I.Et.

Nadto w dyspozycji N.Dow. 1.Gen.Dyr.Poczta Polowych i 4 sortownie
poczty. pol.

Razem stan: 15 ofic., 500 szer., 120 koni.

n/ punkty zwrotne jeńców i po 1 stacji rozdzielczej.

Razem stan: 80 ofic., 650 szer., 60 koni.

Nadto w dyspozycji Nacz.Dow-twa.

a/- 90 kompanii marszowych piechoty,

18 hańdów etapowych,

32 " wartowniczych - jako 3. linia

40 " fortacych,

200 " obrony krajobrazu

60 komp. roboczych.

Stan razem: 3400 ofic., 190.000 szer., 13.500 koni.

b/ 2 batalion czołgów

Stan:

36 ofic., 600 szer., 8 koni, 84 czołgi.

c/ 30 szwadronów marszowych jazdy.

Stan: 90 ofic., 5400 szer., 5400 koni.

d/ 11 eskadr /3 parki/.

5 hańców narostat.

Razem stan: 14.000 of., 5200 szer., 300 koni.

e/ 24 kompanii kolejowych,

12 kompanii roboczych,

1 ruch.komp.warsztat,

3 czołówka sanitarna,

1 komp.motorowa,

12 pocisków pancernych.

Razem stan : 1.100 ofic., 21.000 szer. 2000 koni

f/ 6 stacji zbiornych przy I.M.

Razem stan : 50 ofic., 200 szer., 10 koni.

g/ 6 stacji Regulujących ; Razem stan: 400 of., 3000 szer. 420 koni.

B. Armia krajowa.

Oddziały zapasowe wszystkich rodzajów broni i służb dla formowania uzupełnień i szkolenia, następnie centralne władze, instytucje, organa, szkoły i t.p.

Razem stan: 16.500 of., 350.000 szer., 42000

Stan siły zbrojnej zmobilizowanej wynosić będzie więc razem

okrągle : 41.000 ofic., 1.197.800 szeregowych, 335.000 koni.

III.

Jak z powyższego zestawienia widać formujemy najpierw silną 1. i 3. linię oraz wyposażamy silnie oddziały zapasowe w kraju, celem szkolenia rekrutów i niewyszkołonych rezerwistów.

W ciągu wojny będziemy tymi podzeszkolonymi rezerwistami uzupełniali 1. linię oraz dążyć do tworzenia 2. linii, tj. rezerwowych dywizji piechoty.

- 7 -

Stan uzbrojenia, szczególnie materiału artyleryjskiego zezwoli nam na formowanie 2. linii w ciągu wojny, brakujące umundurowanie i wyposażenie będzie uzupełnione częściowo drogą podniesienie wytwórczości przemysłu krajowego, a częściowo drogą załupów.

IV.

Celem umożliwienia tychlejszej mobilizacji podwyższamy ochronie do 1.IV.b.r. stan dyw. piechoty dyslokujących na kresach - i tak formujemy przy pułkach piechoty tych dyw. piech. zamiast jednej po trzy komp.c.k.m.na pułk; artylerię również wzmacniamy do stanu podobnego do stanu wojennego, przy czym tylko nie zaprzegamy wszystkich jaszczay. Tak samo przewidujemy zwiększenie stanów przy formacjach innych broni i służb.

Bryg.Jazdy będą tak zorganizowane, że stan wojenny minimalnie się będzie różnił od stanu pokojowego, tak że mogą one w konkretnym wypadku natychmiast wyruszyć na front, uzupełniając tylko swoje tabory drogą rekwirowania koni i wozów w rejonach koncentracyjnych.

Rezultatem tego podwyższenia stanów oraz starannego przygotowania planów transportów i technicznego przeprowadzenia mobilizacji jest :

- a/ osiągnięcie terminu 2 - 4-dniowego dla zmobilizowania i przerzucenia brygad jazdy do rejonów koncentracyjnych.
- b/ osiągnięcie terminu 4-10 dniowego dla zmobilizowania i przerzucenia dywizji piechoty przeznaczonych do osłony do rejonów koncentracyjnych.
- c/ osiągnięcie terminu 10 - 14-dniowego do zmobilizowania i przerzucenia reszty armii polowej o stanie wyżej podanym do rejonów koncentracyjnych.

3 załączniki.

O. d. 3 Dywizji Piech. czasu wojennego

Dowódca

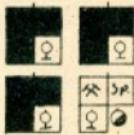

Dziadek

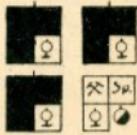
Dowódca

P.P.

P.P.

Q

Zośka

Dowódca Końca

Atryleryjka

Q + Q

Małgorzata

Dowódca Końca

Sophia

Dowódca Końca

Julia

Dowódca Końca

Małgorzata

Dowódca Końca

Dowódca

O deB Bryg Jazdy czasu wojennego

Dom żołnierza

Dom żołnierza

Dom żołnierza

Dom żołnierza

5
████████
█ █

5
████████
█ █

5
████████
█ █

Artyl. 107mm. NO 1440
Lufczynie. Łódź.

Skarżysko
Kamienna. Łódź.

Zduńska Wola.
Łódź.

Zduńska Wola.
Łódź.

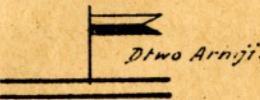
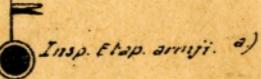
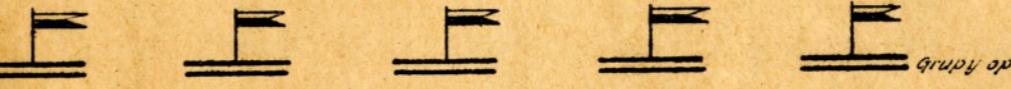
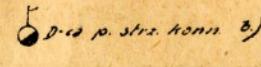
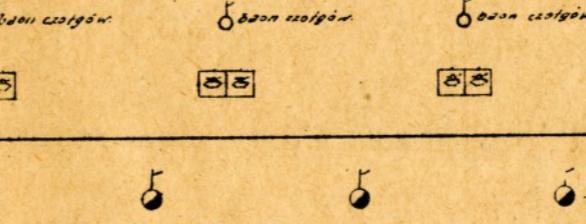
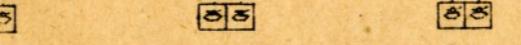
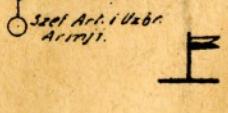
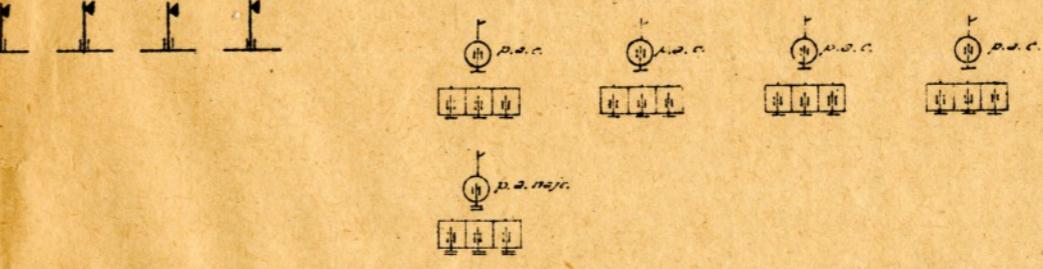
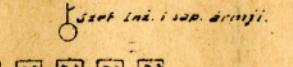
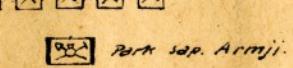
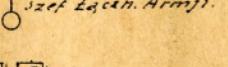
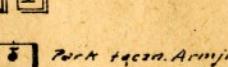
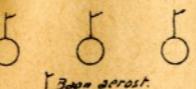
8 Dom żołnierza

Dom żołnierza
████████

Dom żołnierza

Wojenne Ordre de Bataille

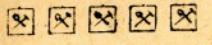
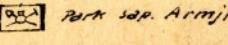
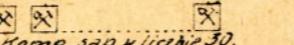
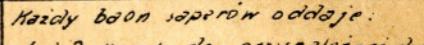
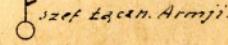
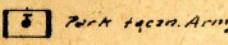
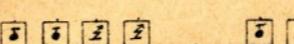
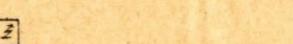
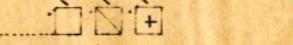
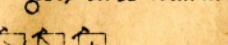
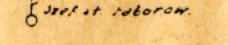
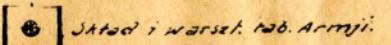
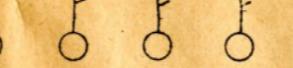
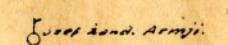
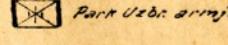
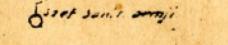
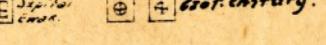
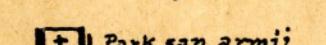
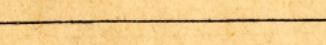
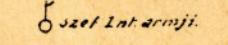
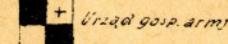
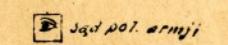
oddziałów i zakładów wchodzących w skład armii oraz będących w dyspozycji Naczelnego Dowództwa.

 Drużyna Armii.	Bezpośrednio podległe (wzgl. będące w dysp.) N.D.	Uwagi.
rednio podległe D-WU armii. Inst. Etap. armii. a)	 grupy op.	
 D-ca p. strz. korr. b)	 batalionów 	<p>a) Przy tąsp. et. armii znajdują się rezerwy personelu tworzących się zakładów kierowniczych etapów. b) ilość zależy od ilości rejonów etapów do jednym biorąc na konto rejon.</p>
 Szef Art. i Ubez. Armii. D.W.U.C.	 baterii 	<p>b) jest szefem centralki 2) 2-cia etapów p. strz. korr. w powiatach dypl. M.S.W.O.T.R.</p>
 Szef Inf. i Szp. armii. Park szp. Armii.	 Kompanie szp. w liczbach 30. Kompanie formujące batalion mostów mostów chemicznych.	<p>Każdy batalion szp. oddaje: 1 i 2 kompanie do przynależnej dywizji. 3 kompanie " " Armii. 4 kompanie " dysp. N.D.</p>
 Szef Łaz. Armii. Park łaz. Armii.	 Kompanie telegraf. (radiograf.) według posiadanych zasobów mat.	<p>Połowa szkoły telegraficznej znajduje się przy Centrum Wyszkol. Armii.</p>
 Szef Aerostat. Armii. Park aerostat. Armii.	 batalion lotniczy. dywizyjne wywiadowcze, myśliwskie i niszczycielskie według posiadanych zasobów mat.	<p>Kompanie aerostat. jedno na dyw. piech. (o ile zasoby motorystyczne wystarczą.)</p>

Wojenne Ordre de Bataille

oddziałów i zakładów wchodzących w skład armii oraz będących w d

Wojenne Wyższe Dowództwo		DTwo Armji. II	Bezpośrednio podległe (wzgl.)
Pochodzące Dwojga	Bezpośrednio podległe D-WU armji.	Inspe. Etap. armji. a)	II II II
Zarządzających			5 dyw. czolgów 5 dyw. molotów
Artyleria	D-ka p. strz. konn. b)		5 5
Wydział Zapołaczeń	Szef Art. i Uder. Armji. II I I I		I I I I
Aeronaut.	Szef Inf. i zap. Armji. X X X X X Park zap. Armji.		Komp. zap. w liczbach 50.
Wydział Łączności	Szef Łaz. Armji. I I Park Łaz. Armji.		I I I I I I
Pod. Aeromontaż.			5 dyw. lotn. 300 aerost. 999 99 Park aerost.
			5 dyw. wywiadu m. w. (wliczając posiadanych 100) Park aerost.

 Szef Int. i szp. Armii. 	 <p>Kompania szp. i sztab. 30.</p> <p>Kol. pion. formacje boju inst. mlecz. chem.</p>	 <p>Kaidey boju szp. i sztab. oddziałów:</p> <p>1 i 2 komp. do przynależnej dywizji. 3 komp. " " Armii. 4 komp. " dysp. N.D.</p>	
  	 <p>Kompania telegr. (rotmistrz) według posiadanych zasobów mat.</p>		<p>Połowa szkoły telegraficznej znajduje się przy Centrum Wyższej Armii.</p>
	   <p>Dyw. lotn. i lotn. kom.</p> <p>Dyw. wywiadowcze, myślinieckie i niżczygielskie według posiadanych zasobów mat.</p> <p>Stacjonowanie.</p>	 <p>Kolumny osobowe ciężarowe i sanitarne według posiadanych zasobów mat.</p>	<p>Kompania aerostat. jednostka dyw. piech. (o ile zasoby motorjutowe wystarczą.)</p>
 			
 	 		
 	 		<p>3) ilość założona od potrzeb negl. rejonów bezpieczeństwa (maks. 10)</p>
 			
    	 <p>Poc. szp. według potrzeby i posiad. zasobów.</p>	<p>4) dla kaidej Dyw. piech. po 2 szp. dla kaidej bryg. jadą 1 szp. połowy.</p> <p>5) zasadniczo po 4 tym na Dyw. piech.</p>	
 			
 			

U. 2. 3. V. Swiat Intendant.	<p>Szef Int. Armii.</p> <p>Park Int. Armii.</p>	<p>Kompania sztabu i jednostek mostowych.</p> <p>Most. pon. Forma mostu.</p>
Z. 2. 3. V. Zarzad.	<p>Szef Lec. Armii.</p> <p>Park Lec. Armii.</p>	<p>Kompania telegraf. (radialna) wedlug posiadanych zasobow mat.</p> <p>Dywan lotnic.</p>
Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V.	<p>Szef Aeronaut.</p> <p>Aeronaut.</p>	<p>Szef Aerost.</p> <p>Baza aerost.</p>
Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V.	<p>Szef st. Samoch. Armii.</p> <p>Samochod.</p>	<p>Dywan lotnic.</p> <p>Dywan lotnic.</p>
Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V.	<p>Szef st. Taborow.</p> <p>Taborow.</p>	<p>Kolumny wywiadowcze, mysliwskie i niszczycielskie wedlug posiadanych zasobow mat.</p> <p>Park aerost.</p>
Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V.	<p>Szef Z. Armii.</p> <p>Z. Armii.</p>	<p>Dywan zadan.</p> <p>Z. dywan. 3).</p>
Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V.	<p>Park Z. Armii.</p> 	<p>Szef sam. obow.</p>
Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V.	<p>Szef Sam. Armii.</p> <p>Sam. Armii.</p>	<p>Poc. szpit. wedlug potrzeby i posiad. zasobow.</p>
Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V.	<p>Park San. Armii.</p> 	<p>szpitalny.</p> <p>szpitalny.</p> <p>pol. dom.</p>
Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V.	<p>Szef Inf. Armii.</p> <p>Inf. Armii.</p>	<p>szpitalny.</p> <p>szpitalny.</p>
Z. 2. 3. V. Z. 2. 3. V.	<p>Park San. Armii.</p> 	<p>szpitalny.</p> <p>szpitalny.</p>

żołnierz armii.

żołnierz.

zurony żołnierz. 3).

3) ilość zależna od potrzeb negl.
rajonów bezpieczeństwa (maks. 10)

Park Ueb. armji.

żołnierz armji.

Sep. czer. + erichtung.

v. prech
dysynt. v. z. Jakozatnie kolej. + + + + + +

Oddziały uzup. Park gan. armji

żołnierz. + + + + + +

+ murek. do wazown.

dysynt. v. z. Jakozatnie kolej. + + + + + +

Oddziały uzup.

żołnierz. Int. armji.

+ Urząd gosp. armji.

Jaz. pol. armji

żołnierz armji.

K. szp. Koss. Net. odd. dysynt.

Siłec. oddział. Koss.

Zespoły kom.

Wydział poczt. pol.

poczt. pol. armji.

poczt. cywilow.

Centrum wyzakol.

Dom. robocze

T. rocz. pion.

Dom. robot. g)

4) ilośc każdej dyw. piech. po 2 szpit. dla
każej bryg. jedno 1 szpit. porowy.

5) zaradniczo po tym na dyw. piech.

+ + + +
Doc. szpit. według potrzeby i posiad. zasobów.

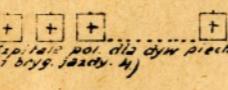
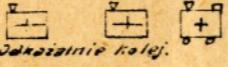
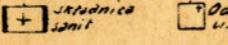
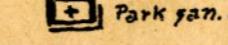
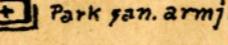
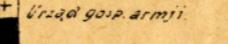
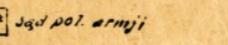
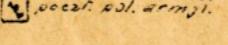
6) ilość według potrzeby i posiadanych zasobów materiałowych.

7) " " " potrzeby.

8) 24 komp. kolejow.

9) ilość według potrzeby.

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

		Juzet żand. armii.		
		☒ Park żand. armii.		
		Juzet żand. armii.		
		 Szpital żand. + roztoczenie. Szpital por. dla dyw. piech i brig. jazdy. 3yj.		
		 poc. dyżur. kapitanów. Jakożalnie kajaki. sztabniczki. Oddziały uzup. Park gen. armii.		
		Juzet żand. armii.		
		 Urząd gosp. armii.		
		 Jzd. pol. armii.		
		Juzet metar. armii.		
		 szp. med. 3yj. kajaki. rot. edel. dyżur.		
		 zapas kajaki.		
		Juzet żand. armii.		
		 dyrekcja szkol. pol. szkola pol. armii.		
		 szkoła elipson.		
		centrum wyszkol.		
				☒ kompo. robocze T2 poc. pane kompo. moloj. Gt. pocz. pol. 3yj.